№ 238. Czwartek 16. Października 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z poczta: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Ofiary na pogorzelców.)

Na wsparcie dotkniętych pożarem mieszkańców miasteczka *Rawy* wpłynęło dalej w drodze składki: W powiecie *Manasterzyskim* 6 zł., a w powiecie *Rożniatowskim* 15 zł. 62 c.; prócz tego złożono także w powiecie *Rożniatowskim* na pogorzelców w Mielcu 5 zł. w. a. Wszystkie te pieniądze zostały już odesłane na miejsce przeznaczenia.

Gmina *Nahaczów*, w obwodzie przemyskim, obowiązała się dla założenia szkoły trywialnej u siebie, płacić każdoczesnemu nauczycielowi rocznie 210 zł. w a. w kwartalnych ratach z góry; budynek, który właściciel wsi ofiarował na szkołę i pomieszkanie nauczyciela, stosownie przyrządzić i z wszelkiemi porządkami szkolnemi utrzymywać zawsze w dobrym stanie, czuwać nad czystościa szkoły, a nakoniec na opał szkoły dostarczać rocznie cztery sągi miękkiego drzewa.

Właściciel Nahaczowa p. Ferdynand Frank przyrzekł odstąpić nieużywane grunta rustykalne objętości 9 morgów 956 sążni kwadratowych, a tamtejszy pleban na czas swego urzędowania kapłańskiego w Nahaczowie ofiarował 5 zł. w. a. rocznie na nagrody dla najpilniejszych uczniów.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Minister stanu na przedstawienie łacińskiego metropolitalnego ordynaryatu we Lwowie mianował zastępcę katechety przy c. k. wyższej szkole realnej we Lwowie *Antoniego Lewandowskiego* rzeczywistym nauczycielem przy tymże instytucie.

Część nieu[illegible]wa.

[illegible]w, 15. października. [illegible]wo eskontowe niższo-austryackie, które dotąd czynności swe na Wiedniu i niższej Austryi ograniczało, postanowiło na ostatniem zebraniu akcyonaryuszów pomnożyć znacznie swój kapitał i nadać operacyom swym większą rozciągłość, zaprowadzeniem filij w stołecznych miastach prowincyonalnych. Że zaś wys. ministeryum handlu zażądało od izby handlowej opinii, azali zaprowadzenie filii takowej we Lwowie byłoby pożądanem, z tego przeto powodu krótka wzmianka o urządzeniu i czynnościach finansowego tego zakładu będzie tu może na swojem miejscu.

Towarzystwo eskontowe niższo-austryackie, według zreformowanych statutów bankiem eskontowym austryackim nazwać się mające, tem się różni od innych zakładów tego rodzaju, iż składa się nie tylko z akcyonaryuszów, ale i z uczęstników, właścicielami kredytu nazwanych. Ci ostatni tworzą osobne kółka z kilkunastu lub kilkudziesiąt członków złożone, z których każdemu rada zawiadowcza przyznaje kredyt do pewnej wysokości, z góry oznaczonej. Wszyscy członkowie kółka takiego ręczą wzajemnie za siebie za zobowiązania względem towarzystwa przyjęte, aż do wysokości kredytu każdemu z osobna przyznanego i w stosunku do tejże wysokości. Dlatego członkowie kółka składają 5% od sumy przyznanego sobie kredytu na fundusz rezerwowy, służący do pokrycia strat wydarzyć się mogących. Funduszu tego używa towarzystwo w swoich obrotach, i płaci od niego 4 od sta rocznego procentu kółku właścicieli, które go złożyło. Każdy właściciel kredytu korzysta z niego w granicach zakreślonych tym sposobem, iż podaje do eskontowania weksle z żyrem swojem; weksle te wszelako prócz tego żyra muszą mieć jeszcze rękojmię przynajmniej jednej firmy handlowej, znanej z rzetelności i wypłacalności. Przechodzą zaś przez cenzurę w radzie zawiadowczej urządzoną, i prostą negatywą komitetu cenzury odrzucone być mogą. Towarzystwo obowiązane jest dostarczyć przedewszystkiem właścicielom kredytu funduszów żądanych i wymagalnych, i dopiero po zaspokojeniu tego obowiązku pozostałe jeszcze fundusze na innej drodze użytkować może.

Z toku tego czynności towarzystwa eskontowego widzimy, iż użycie w niem kredytu na pozór znacznym ulega trudnościom. Towarzystwo przestaje wprawdzie na dwóch podpisach, kiedy bank narodowy, którego eskontowanie weksli główną także jest czynnością, trzech podpisów żąda — ale trzeci podpis zastępuje zbiorowa gwarancya kółka właścicieli kredytu. Pomimo tego towarzystwo w czasie kilkuletniej swej egzystencyi zdołało nadać czynnościom swym nader wielkie rozgałęzienie. Według bilansu z dnia 31. grudnia 1861 roku zdziałanego, fundusz towarzystwa składał się z siedmiu milionów reńskich w akcyach po 500 reńskich; właścicieli zaś kredytu było przeszło 2000, a suma przyznanych im kredytów wynosiła z okładem 45 milionów. Weksli eskontowanych towarzystwo posiadało za przeszło 40 milionów, blisko więc sześć razy tyle, ile miało własnego kapitału, suma zaś eskontów w roku 1861 dochadziła do 140 milionów, 20 więc razy kapitał ten przewyższała. W skutek tak znakomitych obrotów akcye przyniosły w roku 1861 $9\frac{1}{2}$ % czystego zysku, chociaż stopa eskonta towarzystwa nie przenosiła w przecięciu sześciu od sta. Pochodzi to ztąd, iż towarzystwo krom własnego swego kapitału było ciągle w posiadaniu przeszło 30 milionów reńskich na procent sobie powierzanych, od których 4 do 5 od sta opłacało, w przecięciu więc $1\frac{1}{2}$ od sta rocznie na kapitale tym zyskało. Tak świetne zaś powodzenie towarzystwo zawdzięcza ostrożności, z jaką czynności swe prowadzi, która mu zjednała wielkie zaufanie w gronie handlowej i nie handlowej publiczności, a następnie zawdzięcza go urządzeniu swemu dziwnie do potrzeb handlu stolicy zastosowanemu, których to potrzeb bank narodowy w wielkiej części zaspokoić nie zdoła. Warunek dostarczenia rękojmi jednej przynajmniej firmy za weksle zbiorową gwarancyą już zaręczone, warunek ten na pozór tak uciążliwy, nie jest nim wcale w obec stosunków handlowych wiedeńskich. Każdy tam bowiem bankier lub hurtownik w skutek związków swych handlowych ma zawsze w posiadaniu znaczne sumy w akceptach kupców pomniejszych, fabrykantów i rzemieślników miejscowych lub zamiejscowych. Akcepta te stanowią właśnie rękojmię w statutach towarzystwa wyznaczoną tak, iż weksle te w kasie towarzystwa eskontowane być mogą bez dalszej trudności. Kiedy na przypadek podania ich do banku narodowego, jeszcze jednym, trzecim podpisem zaopatrzone byćby musiały. Nadto towarzystwo przyjmuje weksle z terminem do sześciu miesięcy, bank zaś narodowy tylko trzech miesięczne do eskontu przypuszcza. Tak więc towarzystwo przyjmując tę masę weksli drobniejszych kupców, fabrykantów i rzemieślników, które bank narodowy wyklucza, zaspakaja jednę z główniejszych potrzeb handlu wiedeńskiego i dla tego do tak świetnego powodzenia przyjść mogło.

Czyli zaś filia towarzystwa we Lwowie założona znalazłaby właściwe zajęcie, o tem wątpić można. Bo nie masz tu owych rozległych obrotów handlowych i przemysłowych, w skutek których powstaje jak wiadomo ta masa weksli od eskontu w banku narodowym wykluczonych, filia zaś banku tego i filia zakładu kredytowego od dawna już egzystujące, wystarczają do zaspokojenia potrzeb tutejszych obrotów handlowych i przemysłowych. Dla rolnictwa zaś naszego, dla którego właściwy zakład kredytowy, żywotną zaiste jest potrzebą, dla rolnictwa przystęp do towarzystwa, lub banku eskontowego w granicach obecnych i przyszłych jego statutów, zdaniem naszem byłby bardzo trudnym. Z łatwością wprawdzie zorganizowaćby można w gronie dziedziców większych posiadłości ziemskich owe kółka właścicieli kredytu, wzajemnie za siebie ręczących. Lecz obowiązek poręczenia jeszcze przez firmę jaką handlową wekslu, zbiorowo już zagwarantowanego, obowiązek ten nader łatwy dla hurtownika i bankiera, staje się dla rolnika wielką trudnością. Z tych przeto powodów małą mamy nadzieję, ażeby filia towarzystwa lub banku eskontowego, jako rolnictwo prawie wykluczająca, w kraju naszym właściwe zajęcie znalazła.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 14. października. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Projekta przedłożone izbie deputowanych rady państwa. — Posiedzenie izby panów.)*

Powrót Najjaśn. Pana z Ischl do Schönbrunnu zapowiedziany jest teraz stanowczo na jutro. Prezydent ministrów Arcyksiążę *Rainer* udzielał dziś audyencyi imieniem Cesarza. Jej Mość Cesarzowa przybyła w niedzielę po południu z Schönbrunnu do Wiednia, a wieczorem była na przedstawieniu w teatrze.

Arcyksiążę Karol Ludwik przybył wczoraj z Ischl, a we czwartek odjedzie do Wenecyi, gdzie odbędą się jego zaślubiny z neapolitańską księżniczką Maryą Annuncyatą. Król neapolitański poseł baron Winspeare, udaje się 18go do Wenecyi.

Jak donosi *A. C.*, zamyśla Król Leopold belgijski zjechać w zimie na dłuższy pobyt do Wenecyi, gdzie posiada własną realność.

Wydział finansowy izby deputowanych złożył relacyę o zmianach przez izbę panów w sprawie względem opłaty od trunków alkoholicznych w miastach zamkniętych zaprowadzonych.

Izba panów zgodziła się na wszystkie oznaczenia projektu do prawa w izbie deputowanych pod dniem 7. lipca przyjętego, uchwaliła tylko, ażeby rum i arak podlegał takiej samej opłacie, jak trunki słodzone, izba zaś deputowanych poddała je tej samej opłacie, co wódka i spirytus wódczany.

Wydział finansowy ze względu na tę okoliczność, iż rum i arak należą do trunków zbytkowych, zgadza się na zmianę przez izbę panów uchwaloną.

Izba panów prócz tego uchwaliła, ażeby w projekcie do prawa użyto wyrazów „miejsc zamkniętych“ a nie „miast zamkniętych“, z tego powodu, ażeby w przyszłości, gdy miejscowość jaka wzrośnie w ludność i bogactwo, także opłacie podatku konsumcyjnego podlegała.

Wydział finansowy zgodził się na zmianę takową, wniósł przeto jej przyjęcie.

Że zaś fabrykant jeden lakieru wniósł petycyę, w której wyraża obawę, iż wyrób lakieru i politury utrudniony być może również jak wyrób innych przedmiotów, do których składu wchodzi spirytus wódczany, a które z natury swej opłacie konsumcyjnej ulegać nie mogą, przeto wydział wnosi, ażeby uznane zostało, iż opłacie konsumcyjnej podlegają tylko te płyny spirytus wódczany u siebie zawierające, od których spirytus ten bez trudności i kosztów odłączony być może. Wydział przeto wnosi przyjęcie projektu do prawa z dodatkiem w mowie będącym.

Przyszłe posiedzenie izby panów odbędzie się dnia 20. października o godzinie 11. przed południem.

Gazeta wiedeńska podaje następujące obwieszczenie:

Odnośnie do uwiadomienia w Nr. 221 *Gazety wiedeńskiej* z 25. września podaje się do wiadomości powszechnej, że według uchwał król. angielskiej komisyi:

1. Wystawa powszechna w Londynie będzie 1. listopada 1862 formalnie zamknięta.

2. Wydawanie sprzedanych przedmiotów sztuki, i pakowanie tych, które mają być odesłane, jakoteż wydawanie i pakowanie maszyn, modeli i narzędzi w oddziale maszyn ustawionych, rozpocznie się 3. listopada 1862.

3. Oddział wystawy na parterze, z wyjątkiem oddziału maszyn jakoteż oddział przemysłowy na galeryi wolno będzie zwiedzać od 3. do 15. listopada włącznie. Cena wstępu jest podwyższona jednak.

4. Wolno z przedmiotów w tych oddziałach ustawionych wszystkie do 3. listopada sprzedane, ofiarowane, lub przez zrzeczenie się zwrotu w Anglii pozostać mające z gmachu wystawy uprzątnąć, nareszcie inne sprzedać się mające przedmioty od 3. do 15. listopada 1862 w gmachu wystawy sprzedać; i wszystkie artykuły, które siłą ręczną odstawione być mogą, kupującym wydać niezwłocznie.

Przedmioty wielkiej objętości i ciężarów mogą być dopiero po 15. listopada usunięte.

Podając to do wiadomości c. k. komisya wystawy w Londynie zapewnia, że poczyni wszelkie stósowne i potrzebne kroki, aby na podstawie doświadczenia nabytego podczas wystaw poprzednich, sprzedaż, wydawanie, pakowanie i rozsełanie przedmiotów odbywało się szybko i dobrze.

Francya.

Paryż, 11. października *(Sprawozdanie ministra skarbu. — Posiedzenie rady ministrów.)*

Monitor zamieścił obszerne sprawozdanie ministra skarbu pod d. 6. b. m. Cesarzowi złożone. Według niego budżet na rok 1863 zamyka się z nadborem 8,360.041 franków. Gdy w pierwszym półroczu 1862 roku wpływy przenosiły rok poprzedzający o 50 milionów franków, przeto na rok 1863 podobnego też pomnożenia wpływów spodziewać się można tak, iż kasa państwa wystarczy na wydatki ekspedycyi meksykańskiej. Z pewnością twierdzić można, iż w roku przyszłym równowaga zaprowadzona będzie w budżecie. Konwersya renty wniesła skarbowi 157 milionów franków, o tyle się też zmniejszył dług niestały. Obecnie znajduje się jeszcze w obiegu 39 milionów franków renty 4½%. Z obligacyi trzydziestoletnich największa część na rentę 3% zamienione zostało. W końcu minister prosi Cesarza ażeby mu pozwolił złożyć radzie stanu budżet na rok 1864, zapewniając, że rok ten równie jak rok 1863 rozpocznie się bez niedoboru, a raczej z rezerwą 80 milionów franków, tak iż podwyższenie podatków nie będzie potrzebne.

Wczoraj odbyła się w Saint-Cloud rada ministrów pod prezydencyą Cesarza. Przy otwarciu posiedzenia Cesarz oświadczył, iż życzy sobie ażeby mu nie mówiono o sprawie rzymskiej. Zapewniają, że na radzie tej uchwalono program według którego izba deputowanych zebrać się ma 18. stycznia i na prędce uchwalić budżet i przymusową konwersyę pozostałej 4½% renty, która to konwersya w marcu 1863 roku przeprowadzona być ma. Na tem izba deputowanych zakończy mandat, który z jej zamknięciem ekspiruje.

Włochy.

Rzym, 7. października. *(Podróż Ojca świętego. — Stan zdrowia Garibaldego.)*

Ojciec święty pojechał z Castelgondolfo do Velletri i był tak w miejscach w których się zatrzymywał jak i w ciągu całej podróży z największem uniesieniem przez ludność przyjmowany.

Z Turynu piszą pod dniem 10go b. m., iż kilku obywateli w Spezzia ofiarowali mieszkanie swe Garibaldemu po ogłoszeniu amnestyi, lekarze jednak oświadczyli, iż w obecnem położeniu rany wszelki ruch opóźniłby jego wyzdrowienie, przeto jeszcze w Varignano pozostać musi. Od dwóch dni boleści jakie Garibaldi cierpiał w skutek rany świeżo odniesionej, pomnożył silny reumatyzm i zmusił lekarzy do zmodyfikowania kuracyi. Pomimo tego sądzą, iż Garibaldi z końcem bieżącego miesiąca w podróż do Anglii i Ameryki udać się będzie mógł. List Doktora Ripari w dzienniku *Nationalite* ogłoszony świadczy, iż rana goi się naturalnie i wyleczenie będzie więcej stanowcze niż się spodziewano.

Niemcy.

(Pobyt królowej neapolitańskiej w klasztorze Urszulinek w Augsburgu.)

Z powodu podróży królowej Maryi neapolitańskiej *gazeta wiedeńska* pisze co następuje:

Podróż do Augsburgu królowej Maryi neapolitańskiej spowodowała niektóre dzienniki nieprzyjazne sprawie, której królowa tak bohatersko się poświęciła, do uwag i wniesków zupełnie bezzasadnych.

Dowiadujemy się z pewnego źródła, iż Królowa krótki tylko czas zabawi w klasztorze Urszulinek i to jedynie dla tego ażeby w pełności religijnego swego uczucia znaleść tam dla duszy swej odpoczynek, którym się znów wzmocni a któregoby nie znalazła w zgiełku światowym.

Królowa zapewniła dostojną matkę swoję, równie jak Króla bawarskiego i Królowę, iż kilka dni medytacyi i modlitwie poświęconych, konieczną są potrzebą dla umysłu jej ciosami losu skołatanego i że po odbyciu pobożnych tych rekolekcyj znów do dostojnego swego małżonka do Rzymu powróci.

Rosya.

Petersburg, 7. października. *(Ambasador angielski. — Upominek włościan moskiewskich dla W. księcia Konstantego.)*

Dziennik powszechny donosi: W sobotę dnia 4. b. m. lord Napier, ambasador Jej Mości Królowej angielskiej, powróciwszy na swoje stanowisko, miał zaszczyt być przyjętym na posłuchaniu u Najjaśniejszego Pana.

Journal de St. Petersburg opowiada, że włościanie czasowo obowiązani, zamieszkali w Moskwie, pragnąc odwdzięczyć się Wielkiemu księciu Konstantemu za starania jego około polepszenia ich stanu, ofiarowali mu w upominku obraz Zb[illegible]ciela, poświęcony poprzednio w katedrze Wniebowzięcia, które następnie przez delegowanych swoich doręczyli wojennemu jenerał-gubernatorowi moskiewskiemu w rocznicę urodzin Wielkiego księcia. Jenerał - gubernator zawiadomił o tem niezwłocznie W. księcia i otrzymał od niego z Warszawy następującą depeszę: „Serdecznie dziękuję Wam za powinszowania i za wiadomość, która mnie uradowała“. Włościanie ci zapytani, co ich spowodowało do tego kroku, mieli odpowiedzieć: „Wiemy doskonale [illegible] Ces. Wysokość W. książę Konstanty pracował w naszym [illegible] także niemielibyśmy si[illegible] go Bóg ocalił od zbrodniczych zamachów.“

Ameryka.

(Uzupełnienie ostatniej poczty.)

Nowy Jork. Ostatnia poczta amerykańska z 27. września powiada, że unioniści obsadzili znowu Harpers-Ferry. Wiadomości z Kentucky są zawiłe i sprzeczne. Ciągle jeszcze krążą pogłoski o zmianach w gabinecie. Seward ma odejść w charakterze posła do Anglii, a w gabinecie ma go zastąpić Everett. O posadę posełską w Anglii ma się obiegać także p. Charles Summer. Mianowany został jeneralny profos wojenny, który ma główną kwaterę w Waszyngtonie. Pod nim będą zostawać profosowie wojenni, którzy mają być mianowani we wszystkich Stanach. Będą oni aresztować dezerterów jakoteż ludzi przeciwnych rządowi i śledzić zabiegi zdradzieckie. Z pomiędzy oficerów jenerała Popego wypuszczono z Richmondu 97 na słowo honoru.

Kronika.

(Posiedzenie rady miejskiej) odbędzie się dziś o godzinie 6. wieczorem w sali strzeleckiej.

Na porządku dziennym stoi: 1) Kwaterowe dla ogrodnika miejskiego; sprawozdawca radny p. Schuman August. 2) Kontrakt o dzierzawę Zubrzy; sprawozdawca radny p. Gnoiński. 3) Ostateczne odczytanie regulaminu czynności rady miejskiej; sprawozdawca radny p. Hönigsmann. 4) Program budowli szkoły głównej dla parafii św. Mikołaja; sprawozdawca radny p. Jabłoński. 5) Przeniesienie domu sierot do realności funduszowej niegdyś Kolcherów; sprawozdawca radny p. Adamski. 6) Uwolnienie Majera Adama od opłaty należytości szynkowo - policyjnych; sprawozdawca radny p. Lewartowski. 7) Remuneracya za prace archiwalne przygotowawcze; sprawozdawca radny pan Pilat. 8) Wzmocnienie komisyi ubogich delegacyą rady miejskiej; sprawozdawca radny p. Madejski. 9) Stan gimnazyum polskiego; sprawozdawca radny p. Madejski.

Z Krakowa pod d. 12. października donoszą: Kto jest choć cośkolwiek obeznany z stosunkami handlowemi, musi przyznać, że przy transporcie płodów surowych każden grosz zaoszczędzony jest wielce pożądanym przyczynkiem do spodziewanego zysku.

W roku zeszłym Galicya przesłała koleją Karola Ludwika 522.2[illegible] cetnarów zboża wszelkiego gatunku, a że zboże nie może być przesyłane bez opakowania, przeto potrzeba było w przybliżeniu 266.000 sztuk worów. Aby publiczności trudniącej się handlem ułatwić przesyłkę zboża z Galicyi i odpowiedzieć potrzebie głęboko uczuć się dającej, zaopatrzono wszystkie stacye kolei Karola Ludwika w wory zbożowe dla wypożyczania tychże zgłaszającym się stronom za pewnem wynagrodzeniem. To wynagrodzenie, które strony

płacą dopiero przy zwrocie worów wynosi $^1/_2$ c. w. a. od sztuki za jeden dzień, jednak dla przesyłajacych koleja galicyjska przeznaczone sa wolne od opłaty dwa, a dla przesyłajacych kolejami zagranicznemi wolne trzy dni w tygodniu. Kaucya za wypożyczone wory zbożowe wynosi od sztuki 80 c. w. a. i tę wolno stronom uiszczać w gotowiźnie, w papierach publicznych lub wekslach z krótkiem terminem; nadto dyrekcya kolei na wyłączne żądanie firm znanych wypożycza wory bez kaucyi, i tylko za złożeniem pisemnego rewersu, który za zwróceniem worów przestaje być ważnym.

Worów wypożyczonych nie potrzeba koniecznie zwracać zaraz kolei Karola Ludwika, można użyć ich także do dostawienia zboża z miejsc nie leżących przy kolei, ale w tym razie strony tracą prawo niepłacenia za dwa lub trzy dni dozwolone.

Koleje Karola Ludwika, północna i górno szląska, bezpłatnie przewoża wory wypróżnione do stacyi, na których wypożyczone zostały, i strony mają tylko tyle uiścić, ile kosztuje transport innemi kolejami.

Wypożyczanie worów idzie teraz pomyślnie, lecz drobni handlarze trzymający sie starych zwyczajów i wzdrygający na wszelką nowość nie spróbowawszy jej nawet, mało korzystają z oczywistej dogodności; wielu z nich żałować kiedyś będzie, że się nie obeznali z urządzeniem tyle pożytecznem i ważnem dla ruchu handlowego.

(Józef Mączyński), znany jako pisarz, umarł pisze „Krak. Ztg." dn. 13. b. m. w nocy przy zupełnem przeświadczeniu o zbliżającej się chwili zgonu. Z jego do ostatnich dni skrzętnie powiększanego zbioru pamiątek Krakowa, z jego szacownych wędrówek po Krakowie i jego okolicy czytać można było niejedno w odcinkach dziennikarskich. Od przeszłego tygodnia „Czas" drukuje jego historyę cudownego obrazu Matki Boskiej rożańcowej u XX. Dominikanów krakowskich. Godna uwagi, że w ostatnich czasach cmentarz był najulubieńszem miejscem przechadzki zmarłego, jakby przeczuwał, że i on nie długo spocznie obok wielu z przyjaciół, którzy go tu poprzedzili, a do niedawna pracowali wraz z nim na tem samem polu.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 15. października. Nie możemy i dzisiaj nic pocieszającego donieść o ruchu w handlu zbożowym za granicą. Handel ten ciągle w zupełnem znajduje się uspieniu i nie masz widoku, ażeby w bliższym czasie wyjść z niego mógł. We Francyi, która w $18^{60}/_{61}$ roku tak znaczną rolę w handlu zbożowym odgrywała i przeszło 300 milionów franków za zboże zagraniczne wydać musiała, we Francyi ceny tak mąki jak i pszenicy ciągle teraz spadają, zdaje się albowiem, iż zbiory tegoroczne wystarczą na jej wyżywienie. Jedna nadzieja jaka dla handlu zbożowego jeszcze może zabłyśnie, na Anglii polega. W Anglii bowiem żniwo wypadło bardzo mizernie, zebrano daleko mniej jak w zwykłych latach przeciętnych. Anglia więc, jak to już dawniej wspominaliśmy, znacznych dowozów potrzebować będzie. Pomimo tego ceny na targach angielskich bardzo jeszcze są słabe i nieodpowiadają wcale cenom, które na stałym lądzie europejskim płaciłby trzeba. Pochodzi to z ogromnych dowozów jakiemi głównie Ameryka północna targi angielskie zasypuje. Dowozy te przechodzą wszelkie cyfry dotąd praktykowane. W miesiącu lipcu i sierpniu przybyło do portów angielskich przeszło $2^1/_2$ miliona kwarterów (kwarter angielski = $2^1/_4$ korca miary naszej). Dotąd dowozy te jeszcze nie ustały, jeżeli zaś w skutek zimy na czas niejaki przerwane zostaną, to znów na wiosnę za otwarciem żeglugi na nowo się rozpoczną. Bo Ameryka północna i Kanada miały w roku bieżącym bardzo dobre urodzaje, lepsze niemal jak w roku przeszłym, który już tak wielką ilość zboża Europie dostarczył. Nadto dowozy do do Anglii z portów śródziemnego, czarnego i kaspijskiego morza, bardzo będą znaczne; w początkach przeszłego miesiąca 650 statków zbożem naładowanych do Anglii z nich wypłynęło. Z tego zaś wszystkiego wnosić można, iż nawet w Anglii ceny pszenicy w ten czas się tylko stale podniesą jeżeli żniwo 1863 roku znów zagrożone będzie. W takim razie zaiste wartość zboża na całym świecie znacznieby się podniesła.

W portach nadbaltyckich żadnego ruchu nie było w handlu zbożowym; ostatnie wiadomości z Gdańska mówią o leniwej przedaży, zniżeniu ceny i braku widoków na przyszłość. W głębi stałego lądu w Berlinie, było cokolwiek poszukiwania na pszenicę; galicyjską w wyborowym gatunku płacono do 74 talarów za 2100 ℔ wagi cłowej, czyli 11 korcy miary naszej, przyjmując wagę korca na 170 ℔ wiedeńskich, korzec zatem wypada na $6^3/_4$ tal. czyli według kursu obecnego, (150 zł. austr. = 83 tal.) do 12 reńskich wyniesie. Po strąceniu kosztów przedaży i transportów zostałoby w czystym rezultacie około 8 reńskich loco Lwów.

Ceny wrocławskie nie dałyby nawet tak mizernego rezultatu. Notują, że jak następuje:

Pszenica galicyjska	od 72 do 80	srebrników szefel
Żyto	od 55 do 59	" "
Jęczmień	od 40 do $41^1/_2$	" "
Owies	od 26 do 27	" "
Groch	od 45 do 55	" "

Koniczyna obniżyła się cokolwiek na targu wrocławskim od przeszłego tygodnia; przy znaczniejszych cokolwiek dowozach, płacono wyborową czerwoną nie już po 18 lecz tylko po 16 talarów. Dalszy obrót ceny zależeć będzie od mniejszej lub większej obfitości przybywających dowozów.

Okowita znacznie spadła na targu wiedeńskim; żądano za towar gotowy 52 c. za stopień i wiadro, a po tej nawet cenie nie było kupca, umów o poźniejszą dostawę nikt nie zawiera i sądzą, że wiele gorzelni zamknięte będą, ceny bowiem obecne kosztów produkcyi nie pokrywają.

We Lwowie samym nic się pod względem ceny produktów nie zmieniło od ostatniego sprawozdania naszego z dnia 8. bieżącego miesiąca, do którego się w zupełności odwołujemy.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 16. października. Powrót Najjaśniejszego Pana z Ischl do Wiednia zapowiedziany jest na dzisiaj.

W ministeryum sprawiedliwości obradował przedwczoraj złożony z deputowanych komitet nad nowelą do postępowania ugodnego, którą ministeryum zamierza przedłożyć radzie państwa. Projekt ministeryalny ma się zgadzać w głównych punktach z ustawą, nad którą już dawniej obradowała izba deputowanych, i zawiera tylko kilka nowych postanowień względem uprawnienia protokołowanych firm do zapowiedzi postępowania ugodnego. — Rozmaite wydziały krajowe miały — jak donosi *Vaterland* — otrzymać na zapytanie odpowiedź ze strony rządu, ażeby tymczasowo rozpisały podatki krajowe w dotychczasowej wysokości, a poźniej będą mogły uregulować je podług uchwał sejmów krajowych, które rząd zamyśla zwołać już za kilka tygodni.

W **Berlinie** została już zamknięta sesya izb i przeprowadzenie budżetu, nie załatwionego w drodze konstytucyjnej, przyjął rząd na własną odpowiedzialność. Właściwy jednak spór nie został tym krokiem wcale rozstrzygnięty, i niezawodnie wytoczy się na nowo na przyszłej sesyi sejmowej. — W **Hessen-Darmsztadzie** oczekują zwołania sejmu z dniem 27go b. m., i słychać, że rząd zamierza przedłożyć izbie kilka liberalnych projektów.

Indep. belge utrzymuje, że na radzie ministeryalnej, odbytej 10. b. m. w St. Cloud po powrocie Cesarza Napoleona z Biarritz niebyło wcale mowy o kwestyi rzymskiej, chociaż byli obecni wszyscy ministrowie z wyjątkiem marszałka Randona; tylko budżet i sprawy wyborów miały być głównym przedmiotem obrad. Jakoż pokazuje się z dzisiejszego telegramu z **Paryża** z 14. b. m., że domysł ten niebył bezzasadny, gdyż *France* z dnia tego donosi, że Cesarzowi została przedłożoną teraz kwestya nowych wyborów do ciała prawodawczego. Zresztą podaje jeszcze ten sam telegram wiadomość z *Presse*, że francuska armia w Meksyku będzie powiększona na 60.000 ludzi, i z *Patrie*, że książę Napoleon z małżonką przybędzie w przyszłą sobotę do Turynu a potem uda się na wyspę Korsykę.

Z **Turynu** dowiaduje się dziennik *France*, że przedstawienia pana Benedetti od czasu powrotu jego do Turynu wpłynęły głównie na pana Ratazzego, iż zarzucił zamiar podróży do Paryża, zapowiadanej na 15go b. m. Nasz reprezentant — powiada przytem *France* — musiał przekonać pana Ratazzego o bezskuteczności usiłowań, by sprowadzić rozwiązanie kwestyi rzymskiej w wyłącznym interesie dworu turyńskiego. — Książę Carignan — jak piszą dziennikowi *Patrie* z Turynu — wybiera się w podróż do Neapolu, gdzie zamyśla przepędzić zimę, a wieść niesie, że także Król z końcem listopada ma zamiar udać się do Neapolu. — Minister finansów ogłosił już budżet na rok 1863; stałe dochody są w nim podane na 549, a wydatki na 763 milionów lirów, zaczem wynosi deficyt 212 milionów, który jednak przez nadzwyczajne wydatki powiększy się na 320 milionów. — Nakoniec donosi jeszcze telegram z Turynu z 14go b. m., że jenerał Cialdini oświadcza się przeciw amnestyi, gdyż upatruje w niej osłabienie karności w armii. Zapewne idzie tu o dodatkową amnestyę dla wojskowych, którzy byli wykluczeni z ogłoszonej już amnestyi.

Co do zapowiedzianej w Rosyi organizacyi sądownictwa, przynosi dziś telegram z Petersburga z 14. października bliższe szczegóły. Donosi on, że ukazem cesarskim obwieszczone zostały zasadnicze podstawy organizacyi sądowej, jako to: odłączenie sądownictwa od administracyi i władzy prawodawczej. Instancye sądowe są: sędziowie pokoju, zgromadzenia sądów pokoju, sądy powiatowe i senat w Petersburgu jako sąd kasacyjny. Sądy powiatowe mieścić w sobie będą przysięgłych wszystkich stanów. Komisya wyznaczona z rady państwa ma wypracować szczegółowe ustawy, a między temi także ustawę o notaryatach.

Najświeższa poczta.

Monachium, 14. października. Niemiecki sejm handlowy obrał pana Hansemann prezydentem, a panów Hähnle (Monachium) i Meyer (Bremen) wiceprezydentami. Na początku posiedzenia minister stanu baron Schrenk powitał w imieniu Króla zgromadzenie, i w przemowie swojej oświadczył się za utrzymaniem związku celnego.

Kassel, 14. października. Wydany właśnie dziennik ustaw zawiera reskrypt ministeryalny z 13. b. m. względem zwołania stanów na 27. października.

Belgrad, 14. października. Dziś zrana odeszły dwa transporty Turków; jeden z 600 ludźmi do Lompalanki, drugi z 300 do Breski w Bośnii.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. października.

Hotel George: PP. Hr. Jabłonowski Józef, z Rawy. — Hr. Russocki Józef, z Lipicy dolnej. — Br. Konopka Kaz., z Biskupiego. - Zabielski Ign., z Łoszniowa. — Świeżawski Alex., z Szczepiatyna.

Hotel angielski: Szymonowicz Antoni, z Krzywołuk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. października.

PP. Mijakowski And., adwokat kraj., do Złoczowa. — Jędrzejewicz Stan., do Felsztyna. — Winnicki Edw., do Pragi. — Strzelecki Wład., do Kamionki. — Majewski Konst., do Huciska. — Skibniewski Miecz., i Krassowski Franc., na Podole. — Hoszowski Adam, do Wełdzirza. — Gostkowski Eust., do Koziny. — Ozmiński Józef, c. k. podpor., do Stanisławowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. października 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	‴					
6. god. zrana	324 63	+ 9.1	83.7	zachodni	mi.	pochmurno
2. god. po poł.	325 47	+ 10.4	66.8	„	„	„
10. god. wiecz.	336.54	+ 9.0	83 6	„	sł.	deszcz

Ilość deszczu 0.42‴.

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu wrześniu 1862.

Średni stan barometru był 327‴284 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 330‴32 dnia 28. wieczorem.

Najniższy 323‴51 dnia 21. wieczorem.

Średnia temperatura była + 12.°72 R., o 1.°89 wyższa niż 34-letnie przecięcie,

Najwyższa + 25°.0 dnia 6. w południe.

Najniższa + 3°.0 dnia 23. zrana.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 72.43 pr. C.

Największa 90.7 dnia 16go zrana.

Najmniejsza 39.5 dnia 7. w południe.

Całkiem pogodnych dni było 2, mało pochmurnych 5, bardzo pochmurnych 21, całkiem posępnych 2; mgła była w 1 dniu.

Deszcz padał w 12 dniach; wysokość jego wynosiła 23.‴95 więcej o 3.‴28 niż 34letnie przecięcie. Gradu niebyło wcale, tylko krupy padały 21go; burza była w 4 dniach zawsze od południa; błyskawice były przez 3 wieczory.

Wiatr dzielił sie w następujacy sposób: Pn. 11; Pn.-Z. 16; Z. 20; Pd.-Z. 7; Pd. 13; Pd.-W. 2; W. 15; Pn.W. 6. Siła jego była w ogóle mierna.

Z codziennych spostrzeżeń przeciętnych na rozmaitych instrumentach astronomicznych, przedstawia się następujący przegląd: Codzienny średni stan barometru spadł z 328.‴940 dnia 2. na 325.‴310 dnia 11go; podniósł się do 19go na 329.‴767, spadł 21go nagle na 324.‴137, wzniósł się już nazajutrz nad 326.‴ a do 29go stanął znowu na 329.‴767. Codzienna średnia temperatura podniosła się z + 12.°70 dnia 1go na + 20.00 dnia 6go; spadła 19go dość nagle na + 9.80 a po małem podniesieniu sie dnia 23go na + 6 17, ale do 30go wzniosła się na + 11.°00. Średni nacisk pary powiększył się z 3.‴55 dnia 1go na 6.‴29 dnia 10go, zmniejszył sie na 2.‴32 dnia 23go, a powiększył się do 30go na 4.‴16. Średnia wilgoć powietrza chwiała się między 55 13 pr. C. dnia 4go a 86.83 dnia 16. Słaby wiatr zmieniał się ustawicznie. Największa ilość deszczu w przeciągu 24 godzin wynosiła 12.‴65 dnia 9go, a deszczowi towarzyszyła silna burza. Średni stan Ozonometru chwiał się między 5.67 dnia 3go a 8.67 dnia 28go. Średnia elektryczność powietrza podniosła się z 0.0 dnia 3go na 5.0 dnia 27go z wielkiemi zmianami; podobnież działo się także z elektrycznością ziemi.

D. R.

T E A T R.

Dziś w teatrze niemieckim: **„Liebesgeschichten und Heirathssachen“**, komedya ze śpiewami w 3 aktach.

Dnia 15. października 1862 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim nastepujace pięć liczb:

22. 82. 51. 32. 23.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 25. paźdz. i 8. listopada 1862 r.

Kurs lwowski.

Dnia 15 października.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	77	5	84
Dukat cesarski	„ „	5	80	5	88
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	98	10	14
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	92	1	94
Talar pruski	„ „	1	82	1	84
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	93	80	68
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	93	84	68
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	70	72	33
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	68	82	45
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		227	75	229	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 15 października.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.25. Metaliki po 5% za 100 zł. 71 20 po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 787 ; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 225 20; niż-ze-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 5% za 100 zl. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 122.25. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze: 5.84; dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 121.25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. października.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66.30	66 50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.40	82 60
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 20	82.30
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71.10	71 30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.30	71 50
dtto. „ 4½%	62.—	62 25
dtto. „ 4%	55.—	55 25
dtto. „ 3%	41 25	41.75
dtto. „ 2½%	35 —	36.-
dtto. „ 1%	14 10	14.25
Przez. do wylos. z r. 1839	135.25	135 75
„ 1854	90 50	90.75
„ 1860	89.20	89 40
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	91.—	91 25
Renty Como po 42 lir. aus.	17 75	18 —
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67.50	68.50
„ „ 4½%	62.—	62 50
„ „ 4%	54.75	55 —
„ „ 3½%	48.50	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju 3%	—.—	48.-
„ 2½%	45.50	46.50
„ 2¼%	40.—	41.-
„ 2%	36.—	37.-
„ 1¾%	31.—	32.—
dtto. z procent za granicą 5%	67.50	68 50
„ 4½%	62.—	62 50
„ 4%	54.75	55.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	85 50	86 —
Wyż. Aust. i Salb.	—.—	86.—
Czech	86.—	86.50
Morawii	89.—	89 50
Szląska	88.25	88.75
Styryi	—.—	85.—
Tyrolu	85.—	90.—
Kar., Krainy. i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	71.50	72.—
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem.	70.—	70.50
Kroacyi i Slawonii	71.50	72.50
Galicyi	70 75	71 25
Siedmiogr. i Bukow	69.50	70.
Lom. wen. poż. z r. 1856	94 50	95 50
Dług Tyrolu, Salcburga, Krainy po 5%	67 50	68.50
„ 4%	54 75	55. —
„ 3½%	48.50	49.
„ 3%	40.50	41.—
„ 2½%	35. —	36. -
„ 2%	28.—	29.—
„ 1¾%	25.—	26.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17 —
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	789 —	791 -
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	224 —	224 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	620.—	622 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1915. —	1920.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	246 50	247.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157 50	158.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	125 50	126 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	283 —	284 —
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. konw.	228 50	229.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	43.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	—.—	98.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	687.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	176 —	177.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	156 —	157 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	415 —	416 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	228 —	230.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	400.—	402
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	385 —	390.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	250.—	260 —

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 —	104 50
10 „ 5%	99 75	100.—
przeznacz. do los. po 5%	89.—	89 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	84 90	85.10
Gal. Tow. kred. po 4%	81. —	82.

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.25	97.75
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	102.—	102 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134.—	134 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	129 25	129 75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	82.—	83.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.—	92.50
Lloyda za 100 zł.	91. —	92.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	128 50	129.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	93 75	94 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	120. —	121.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.50	37.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	95.—	95 50
Salma „ 40 „ „	37.—	37 50
Palfiego „ 40 „ „	36. —	36.25
Clarego „ 40 „ „	35 —	35.50
St. Genois „ 40 „ „	35 50	36 —
Windischgrätza 20 zł. „	22.25	22 75
Waldsteina 20 „ „	21.50	22.—
Keglevicha 10 „ „	15.—	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol	102.50	102.75
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	102.—	102.25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	102 25	102 25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	90.—	90 10
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	121.—	121 20
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	47.85	47.90
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.77	5.78
dtto. pełnej wagi	5 77	5.78
Korona	16 70	16.75
20frankówka	9 67	9 69
Rosyjski impery.	9.95	10.—
Talar związkowy	1.81	1.82
Srebro	120.75	121.25
Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50c.		

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.